

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Tömunkatárs:

Zlinszky István.

Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Béla.

Laptulajdonos:

Dr. Haviár Gyula

KIADÓHIVATAL:

Beliczay-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

A magyarságért.

Irta: Tóth József.

Ki merné tagadni hogy az egyes nemzetek legsajátságosabb egyéni jellemvonása az illető nemzet nyelvében leghivebben és ki merné tagadni ezt az igazságot, mely a mai században immár teljesen értékében kiforrott, hogy csak az a nemzet lehet elég erős és igazán nagy, mely nyelvében is egy.

És fájdalom ki merné állítani közlönk, hogy a magyar nemzet egyéniségének e jellegzetessége a nagy folyó és hármás bére térségein mindennütt teljes diadallal verődik vissza?

A nemzetiségi nyelvszigeteket, fájdalom, még mindig nem hatotta át a magyar állameszme élető melege, sőt maga szép fővárosunk sem tűnik fel teljesen megnyugtató példaként e tekintetben. Pedig ha a szív működése nem tökéletes, hogyan várhatjuk, hogy a szívből elágazó véredények tökéletesen egészséges vért vigyenek szét a test többi részébe?

A főváros nyelvi mozgalmának statisztikája, mely pontos megfigyelés eredménye, szomorú képet mutat.

A felnőttek nagy csoportjában az utcákon járó-kelők a villamoson utazók, a kávéházakban, az éttermekben és családi életben megfigyeltek 74 százaléka beszélt magyarul. Az a körülmény hogy a legtöbbször német nyelvet használók nagy része tud magyarul, nem enyhíti, sőt súlyosítja a helyzetet, mert benne vagy a magyar nyelvnek lekicsinylése vagy a magyar nyelv iránt való közönyösség nyilvánkozik meg.

A gyermekek csoportjában 78 százalék beszélt magyarul, az ifjuságnak, a fölserdülteknek pedig 83 százaléka.

A főváros népének a nemzet nyelve iránt érzet e közönyössége bizonyára nagy baj, sőt több: veszedelmes betegség és annak orvoslását minden lehető módon meg kell kísérlenünk, segítségére sietvén a lelkes tanítósnak, amelynek buzgósága az iskolák nyelvét már teljesen magyarrá tette a fővárosban, segítségére sietvén olyképpen,

hogy mindent elkövetünk, hogy az iskolából kikerült ifju nemzedék állhatatosan megmaradjon a magyar szónól, a magyar beszédnél az életbe kilépése után is.

Vessük ki magunkból teljesen az ó embert s ezzel együtt a könyvet és támadjon fel bennünk a magyar szóért lelkesülő buzgó uj ember, a testestől lelkestől igaz, buzgó honpolgár, és a biztos siker nem fog el maradni.

De a főváros és környékének megmagyarosításánál nem szabad megállanunk. A távol vidéki nyelvszigetek se félemlítsenek meg bennünket. Testvéreink e szigetek lakói is, és velük szemben erőszakoskodás nélkül kell erőseknek lennünk s éppen erőnk érzetében, meleg szeretettel kell lelkükben a mindnyájunk hazája iránti átolvasztó szent érzelmet fölébreszteni, ébren tartani.

A nyers erőszak visszaható ellen-szenvet teremt, az átható szeretet ereje pedig öntudatlanul is hódít. . . A szeretet meggyőző ereje meggyőzi nem magyarajku testvéreinket is, hogy a családi tüzhelyük mellett ápolt családi nyelvük szeretete és művelése min zárja ki a mindnyájunk hazájának nyelve iránti szeretetet, sőt ellenkezőleg: a családi tüzhely lángja, egyesülve a hazaszeretet oltáráról fellobogó lánggal, erőssé tesz mindnyájunkat, őket is, minket is.

A közös haza erőssége a testvérek egyesülésében áll. A testvérek egyesülése a testvérek boldogsága is!

Reméljük, hogy erre a dicső munkára minden jó hazafi örömet vállalkozik, s akkor a győzelem biztosítva van.

Ha a német Schulverein, amelynek legnagyobb fájdalma az, hogy mi élni és pedig magyarul élni akarunk, a nagy Németországban, ahol a nyelv-egységgel szemben semmi félteni való nincs, ezer meg ezer taggal tömörül össze nyelvének védelmére, biztat hit, hogy nálunk is sorakozni fognak azok ezrei, akik érzik, akik tudják, hogy Magyarországon a magyar nyelv vé-

delme a legszentebb nemzeti védelem egyik legsürgősebb módja.

Sorakozzunk mindannyian egy táborba erre a védelemre. Mindenki közlünk lelkesítő, buzdító szavával és példaadásával igyekezzék megnyerni a sziveket annak a gondolatnak hogy csak az egységes nyelvű nemzet állhat ellent a századok dúló viharának, s hogy Magyarország törhetetlen sziklavárának is egyetlen biztosító alapja: magyar nyelvbeli egysége!

A D. M. K. E. Békésmegyében.

A Délmagyarországi Magyar Köz-művelődési Egyesület működési körébe hathatósabbán óhajtja bevonni Békésmegyét, épen azért elhatározta, hogy a megyében fiókot állít fel. Az egyesület, mely az ország déli vidékén valólagos védőbástyája a magyarságnak, igazán rég érezt szükségletet fog betölteni, ha sikerülni fog a Békésmegyében teljesen szervezetlenül álló magyarságot erejének tudatára ébreszteni és figyelmeztetni a megyebeli nemzetiségi mozgólódásoknak, mely mindig erősebben mutatkoznak, veszedelmes voltára.

Az egyesület fiókjának székhelye Békéscsaba lesz, hova a mai napra hívták össze az alakuló közgyűlést. Ezen közgyűlésen Rákosi Jenő, az Egyesület elnökének vezetésével a D. M. K. E. vezéremberei nagy számban fognak megjelenni s remélhető, hogy a megalakulással nem jut azután az Egyesület azon számos egyletek sorsára, melyek megyénkben nagy feladatok, magasztos célok kitűzésével létesültek; de összes működésük csak egy csomó elpuffogatott frázisban és egy sereg diszes közvacsorában merült ki, mely lezajlása után nem is adtak többé életjelt magukról.

Kánikula.

Teljes erővel dühöng a kánikula. Izzadunk, izzadunk szünet nélkül. Az egyedüli téma, hogy meleg van. Az egyedül uralkodó planeta az uborka. Nehéz az élet ilyenkor, de legnehezebb a lapszerkesztés. Igaz, hogy csak egyszer van egy héten vasárnap, de hát mikor egész héten nem történik semmi! Honnan vegyünk elő arra az egy vasárnapra is annyit a mit azt az obligát 10—12 hasábot megtöltenénk, mikor olyan sok sor van egy hasáiban és olyan sok betű egy sorban!

Ilyenkor azután minden lehető és lehetetlen thema kedves. Azok a bizonyos ambiciózus szerzők, kik komiszabbnál komiszabb elmeszüleményeikkel traktálnak egész éven át, mely elmeszülemények rövid és gyors iramodással kerülnek a papirkosárnak mélyébe, most szóhoz jutnak! Az olólót, ezt a minden szerkesztőségnek védszentjét minden héten el kell küldeni a Buk Adolf háza előtt piacok alkalmával szorgalmatoskodó közsörűshöz, mert annyit van munkában, hogy kikopik az éle! A máskor anynyira üldözött és korholt „durchschus“ most kedvesen látott munkatársa lép elő.

Még az ilyen melegben legjobbak a hamis hírek. Azért mert azokat egyszer meg lehet írni, másodsor meg kell cáfolni, míg az igazat csak egyszer irhatja meg az ember, azután vagy betörik a fejét, vagy nem, — de másodsorra nem marad belőle. —

De hát ugyan ki az ördög tud kitalálni hamis hirt kánikulában! Még a valóban megtörténeteket is fásult érdektelenséggel és unalommal fogadjuk nem hogy hamis hirt volnánk képesek kigondolni!

Igazán imponáló ilyenkor azután, ha látunk magunk előtt olyan embert is, aki még képzelődni is tud így nyárba! Irigységgel, vegyes bámulattal tekintünk egy egy laptársra a mely még ebben a melegben is képes kitalálni és kitalálni szenzációt! Ha ez a szenzáció nem igaz, annál nagyobb irigység, mert akkor azt alkalma van meg is cáfolni! Tehát alkalom van egy rókáról két bört leszedni!

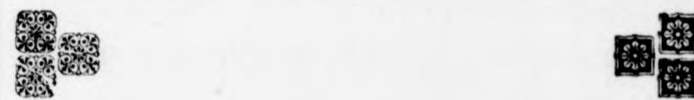
Ilyen rókát, amely azonban közelebről megvizsgálva kacsának bizonyul, mint a rózsahegyvi vizbetult ember medvének, fedeztünk fel vasárnap a Szarvasi Hirlapban, hol úgy látszik, még a kánikulában is vannak dus képzeletű emberek. Ezek egyike azután nagy hirtelen megtett két fiskálist, kiknek egyike eléggé szerencsés, vagy inkább is nyáron eléggé szerencsétlen lapunk szerkesztőjének lenni, Szarvas főjegyzőjének. De hogy ne csak két főjegyző legyen, hát hozzá vett egy harmadikat is, meg azután elosztotta a hivatalokat mint az egyszeri cigány a világot, egy negyedik és ötödik között is. Valószínűleg hatodikát azért nem szedett elő, mert ebben a melegben nem tudott ötnél tovább olvasni, a mi nem is csoda!

Hogy a főjegyzőség még nincs is üresedésben, ilyenkor minden tisz-

tességes embernek van annyi illemtudása, hogy nem jelöl a még betöltés alá nem került állásra különösen pedig hogy az illető jelöltek szintén csak az ujságból látták először, hogy ők milyen nagy rangba jutottak, az csak előnyére szolgál a dolognak, mert legalább meg lehet cáfolni és a cáfolat megint kitesz egy fél hasábot.

Hát erre gondoljanak azok a jelöltek, a kik nyilatkozat közzétételére kértek bennünket, mert megharagudtak az ő nevük kitételéért. Nem szabad ilyenkor semmit rossz néven venni. Gondoljanak arra, hogy kánikula van uborkaszazon van, meleg van. Gondoljanak arra, hogy a meleg az agy működésére is hatással van. Gondoljanak arra, hogy a nagy községben sok ember hallucinálni is szokott!

Azért ne nyilatkozzanak, ne cáfoljanak, — hiszen kánikula van!

UJDONSAGOK

— Eljegyzés. Biki Nagy Imre Szarvas község aljegyzője eljegyezte Boros Ilonkát.

— Eljegyzés. Trnovszky Márton községi tanító eljegyezte Tamássy Margitot Rozsnyóról.

— Törvényhatósági közgyűlés. Békésvármegye törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg megfestette a közgyűlési terem részére II. Rákóczi Ferenc arcképét. Az arckép ünnepélyes leleple-

TÁRCA.

Az ütközet után.

— V. Hugo. —

Egyszer egy édes mosolyu hős: az atyám, Egy huszárvál, kit szeretett igazán, Mert nagy termete volt és nagy bátorsága, Egy harc estéjén lóháton végigjárta A harceket, amely fedve volt holtakkal, Egyszere — úgy vélte — zajt hall. A menekülő seregből egy spanyol, lett Az utnak szélén, nagy kinokban vonaglott; Hörögve, ólomszínűen, már-már halva: „Inni, óh, adjatok inni!“ kiáltozta.

Hüségese huszárvának atyám átnyujtott Egy nyergen függő nagy rumos kulacsot: „Fogd s adj inni e szegény sebesültnek!“ [szólt] . . . Hirtelen, amikor a huszár lehajolt, A sebesült ki talán már lehetett A véres földről pisztolyt ragadt, amelyet Atyámnak szegezve, kiáltott: „Karamba!“ — Feje hátrahanyatlott, leesett kalapja; A ló hátraugrott . . . s összezuza talán, „Azért csak adj neki inni!“ — szólt jó atyám.

Ford.. Leitner Ödön.

A vécei-falvi eset.

Falun a kocma és a faluháza a zajos események színhelye. Itt lüktet az élet: a jókedv és virtuskodás, — józan vita és fontoskodó szájkodás itt pattintgatja szikráit. Kivált magyar helyen. De másutt is. Vécei-falvát németek lakják. Száz esetet tudnék, eleven cáfolatul sok-sok néprajzi értekezésnek, mely a németet szelid, nyálas modoru, csaknem bambán kucorgó fajtának rajzolja. Való, hogy természetrajza vidékenként elütő vonásokat mutat. Mindenki tudja, hogy a bajor csendesebb, kedélyesebb; a poroszbán jókora adag hetykeség van. A vécei-falviak valamikor a „Kalapos-király“ idejében szakadtak hazánk déli részébe. Munkás, takarékos nép, büszke és tartózkodó, olykor a konokságig. Idők során befészkelte magát a modern „felvilágosodás“ nem egy tanítása; a szociális eszmék itt is fel-felsarjadoztak, az enyém-tied elv itt is otthont talált, tisztázatlanul torzítva. Kabátos embernek kevés a becsülete; valamikor bizalmasabb volt a viszony. Községi ügyeket, fiók-takarékpénztárt maguk akarnak vezetni: az urak csalfák, nem kell nekik gyámkodás. Pedig de sokat tettek itt is azok a kabátos urak, amivel lendült gazdagodott a falu. Kár volna miatta keseregni: így van ez ma már csaknem mindenütt.

* * *

Egyik júliusi éjjel szokatlanul hangos volt a vécei-falvi kocma. Duhaj nótázás, dübörgés hangzott ki a poros szekér-utra. A söntésben hat ember emelgette a pintes üvegeket. Kajszalábu, hosszú asztal mellett két siheder ült, közbül a szép Lizi, akinek könyökszakadásig csapta a szelet a két lovag. Odább egy padon hosszan végigterülve bajuszos alak hortyogott, kalapja lent feküdt, két karja esüggeden lógott alá. Ez elázott! mondogatták az ablakon bebámszkodó utcaiak. Három dalia ugyancsak járta a ropogást, szedte a lábát, akár a csikó, mikor vihart érez. Rekedt kurjongatással lódult most az egyik, egyenest neki a padnak, a hol az elázott legény hevert; ráesett, lerántotta magával a földes pádimentomra és együtt gurult vele az asztal felé, odább lódította a padot, szétrebbentve a szerelmes hármásban ülő két lovagot és a nevetgélő Lizit. A két táncos meg röhögte, ahogy kifért a torkán. Épp jókor történt: fogytán volt a bor. Lizi elsietett s hozott vissza öt üveget, szép sorjába rakta, mint ha glédát parancsolt volna valaki. Öt legénynek öt üveg; a hatodik részegen fujt az asztal alatt, nem számított. Nehány perc — az öt üveg üresen ásitozott. Becsületére az öblös garatu legényeknek, no meg a kocsmárosnak is. Ennek a bornak csakugyan nem kel-

zése és néhány sürgős ügy letárgyalását véget augusztus 8-án rendkívüli közgyűlés lesz, amelyre a meghívókat már szétküldötte az alispán.

— **Ingyen fürdő.** Szarvas községre ingyen fürdőt léptetett életbe. Egészen helyes. Ha népünk megszokja és megéri a fürdő szükségességét — ingyért majd akkor is fogja a fürdőt felkeresni, amikor az ingyenes fürdő megszűnik. De az ingyen fürdőnek van egy bökkenője; Szarvas község hivatalos hirdetményét másképp értelmezi a fürdős és a fürdőző is. A hirdetmény ezt mondja: „Kötelesek az ingyen fürdők a fürdő kezelőjének a fürdőruha (kötény, törülköző, lepedő) használatáért fejkenként 10 fillért fizetni.“ Tehát fejkenként jár a 10 fillér és nem minden darabtól 10 fillér. A fürdő kezelője így értelmezi a hivatalos Hirdetményt. Félő, hogy a hirdetményt illetően való értelmezése nagyon le fogja használni az ingyen fürdőt megkívánók számát.

— **Mulatság.** A Szarvason időző középiskolai tanuló ifjuság tegnap este az Erzsébet ligetben táncmulatságot rendezett, mely igen szép sikerrel folyt le. A közönség soraiban különösen az ifju nemzedék meglehetősen nagy számmal jelent meg és a mulatságon egész éjjel kifogástalan jó kedély uralkodott.

— **Razzia a cséplőgépek körül.** A cséplőgéptulajdonosokat több miniszteri rendelet kötelező mindenféle óvintézkedések, sebészeti kötszerek készítésében tartására, a mely rende-

teket nem igen szokták megtartani. A múlt héten ezen cséplőgépek között a szarvasi csendőrség valóságos razziaát tartott, egész sereg cséplőgéptulajdonost jelentve fel a bírósághoz a biztonsági intézkedések elmulasztása miatt.

— **Vesztett eb marás.** Sonkoly Jánost megmarta egy veszett kutya. Felszállították a Pasteur intézetbe. De azért mindig hiába várunk erőlyes intézkedéseket azok ellen, kik kutyáikat most is szabadon járatják.

— **Festik a színházat.** A pár hét múlva megkezdődő színi szezonra készülnek már. A szabadságos színészek lassan-lassan szállingóznak Szarvasra, megjöttek már a díszletek is, sőt itt van a titkár kutyája, amely annyiban különbözik gazdájától, hogy teljes joggal viseli a Tudós nevet. E héten hozzáfogtak már a meglehetősen kopott deszkafalak új befestéséhez. A munka még jó időt vesz igénybe, míg kész lesz és a társulatot teljesen tiszta új ruhában fogja a szellős deszkabódé fogadni. A festést kizárólag szarvasi asztalosok végzik körülbelül 1600 koronáért.

— **Gyermekek a korcsmában.** Békésmegye szabályrendelete szerint 15 éven aluli gyermeknek nem szabad kocsmaiba megjelennie. Mivel ez ellen igen gyakran vétnek, ami a kiskorúak testi és lelki egészségét súlyosan veszélyezteti, a miniszter felhívása folytán a közigazgatási bizottság most felhívta a hatóságokat, hogy háthathóbban ügyeljenek a tilalom megtartására.

— **Kabaret.** A nyári kabaret társaságok egyike vetődött Szarvasra és néhány nap az Árpád kerthelyiségében

tartottak előadást. A kabaret társulat igazgatója Érczkövy Károly elég sikerült énekszámokat mutatott be, ugyancsak tetszést nyertek a Joachim nővérek is, de legnagyobb sikert a conferencier Gara Ákos aratta, kinek szellemes megjegyzéseit nagy tetszéssel fogadta a nem tulságos számban megjelent közönség.

— **Pályázat.** A kereskedelmi miniszter a m. kir. postához 80 gyakornokjelölti állásra hirdetett pályázatot. A bővebb telvilagosításokat a szarvasi postahivatal főnöke megadja.

— **Öngyilkosság önkivületi állapotban.** Mezőberényben Móríc Andrásné 50 éves elmebajos asszony örülési rohamában ez udvaron levő kutba ugrott. Még élve kimentették, azonban nagyon súlyos zúzódásokat szenvedett s életben maradása nem valószínű.

— **Víz a Körösben.** A mi holt Körösünk piszkos vize is jut néha fel-frissítéshez. Hála a hegyvidéken beállott esőzéseknek az élő Körös annyira megtelt, hogy 61 centiméternyi vizet eresztethetett be az ármentesítő társaság szakaszigazgatója a holt mederbe, aminek folytán egy ideig megint lehet fürdeni a már dögletesen piszkossá vált vízben, a melyet most nagyban használnak kenderáztatásra is. De hát Szarvason szépen megfér a fürdő közönség a kender mellett is, csak víz legyen!

— **Mükedvelői előadás.** A szarvasi szervezett iparosok ma este a színházban mükedvelői előadást rendeznek. Jókai Mór színműve, a Fekete Gye-

lett céger, jó volt az így is, a Sümeg istenadta lávás lejtőin szedték esztendeje.

— Bort! — hangzott újra.

— Tíz üveggel! — rikácsolta valamelyik.

Közben jócskán megdagadt az utcáról bebámulók száma. A vécei-falvi legények összesugtak. Azon tanakodtak: bemenjenek-e vagy mást kezdjenek. Valami bántatta őket Titkon égette őket a vágy, a büszkeség, a feltékenység.

— Ugyancsak buktatják a sümegit!

— Hozzá tótok! — röffent bele az egyik ácsorgó.

Valóban tótok voltak, vukováriak, Fedőcserepet visznek haza, három recesgő parasztszekérrel értek ide. Rájuk esteledett; gondolták, jó lesz megpihenni. Vécei-falva utba esik. Hajnalban indulás hazafelé. Ott állt a három szekér a kocsma előtt. Előtűk lekonyult fejű mokány lovak; széna, abrak rég elfogyott. De ki törődik most a buta mokányokkal! Busuljanak ha jól esik nekik. Az a fő, hogy a gazda rangosan mutat odabe. A termés beütött, el is adták. ki is fizette a zsidó.

Közben pergett az idő. Tul volt az éjjelen. És örült a pintes rikácsolt a nóta, dobogott a sörtés. Az az egy most is a földön, ugrált három, udvarolt a kettő. Lizi ugyan nem volt olyan nyugodt, mint előbb; úgy rémlett neki, valaki nagyon nézeget be

az ablakon; időnkint két villogó szem jelent meg, mint két szikra a sötétben: ez a szikra az ő arcába szórja fényét, fenyegetően. Lizi fel-felugrott a padról és távozni akart, de a lovagok visszaerőszakolták. Lizi olyzót is hallott, mint mikor súlyos tárgyakat dobálnak szanaszét. A kocsma környéke mintha egész sereg szállása volna: időnként meg-megdobbant a föld. Odaki sokan vannak.

— Csir, csirr.

Lizi elsápadt. Beütötték a kocsma ablakát. Kő is repült a szobába, ott hever a részeg fejénél. Kárt nem tett benne. A részeg az Isten őrizi. Lizi kifutott a konyba. A tót legények nyomában, Csak az elázott maradt a helyén. A mikor az udvarba értek, már pitymallott, Egyszerre józan lett valamennyi. Eszükbe jutott a rakott szekér és a hat ló. Nem volt köszönet benne. A cserep szanaszét az uton, darabokra törten; a lovak szabadon, a hám, a szíjak, a gyeplő szétvagdosva. A szekerek rudja a kocsialatt, löcs, saroglya az árok szemébe közt. A kocsma előtt egy sereg sváb legény, a vécei-falvi arany ifjuság. Vigyorgott, füttyült, csufolódott.

— No, tótok, most mulassatok!

— Hogy az az a cserep? — kérdi valamelyik.

— Megveszem a löszerszámot — gonoszokodik egy tejfölső száju szőkeség. A tótok összenéztek. Aztán, mintha parancs-

szóra tennék, fogták a löcsöket s bősziúten rontottak a gyalázkodókra. Negyedóra múlva ötven hevertek felholtan a kocsma előtt. A svábok, ki csereppel, ki rudakkal, beszorították a vukováriakat az udvarba. Az egyik abban a percben bukott fel, mikor a söntés ablakán valaki belélt. Ekkor már ott szorongott, lódult, káromkodott a fél falu. A pajta mögött fuldokló hangon ordított segítségért az egyik vukovári fuvaros.

— Michl — hangzott az udvaron — fel a toronyba, verjétek félre a harangokat!

A helyzet percről perere kritikussabb lett. A tótok egéruat kerestek, hiába. Ajtót kaput elállt a tömeg, lehetetlen volt menekülni. Szerencsére a legválságosabb pillanatban villantak meg a csendőrfegyverek, mire csönd váltotta fel a pokoli összeviszaságot. Michelt, kit a toronyba küldtek, kötötték meg elsőnek. Vesztere éppen akkor huzta elő a rozsdás pisztolyt, mikor a csendőrök az udvarba fordultak. Bajos elgondolni, kit szemelt ki áldozatnak. Hamarosan kiderült, hogy ő lőtt be a kocsmaablakon. Nem nézhette, hogy udvarol Lizinek a két vukovári tót. Miatta történt a vécei-falvi eset. A svábokat pedig nem veszteség és a pénzbüntetés bántja, hanem az a meggyalázás, hogy a cserepet nekik kellett a szekérre szép rendin visszarakni, nekik — a vukovári tót legények szekereire. —sa.

mántok kerül színre, melynek szereplői sorában több ismert műkedvelő lép fel.

— **Tűz.** A nyári szárazságban egyre másra gyuladnak ki a házak. A múlt heti nagy tűz után e héten ismét tüzi jel verte fel a lakosság nyugalma. Hétfőn hajnali 3 óra tájban Raffai András háza gyuladt ki, — talán gyújtogatás folytán — és a teteje teljesen leégett. A ház nem is volt biztosítva. Az oltási munkálatoknak áldozata is lett. Szító Vince tűzoltóra munkája közben egy gerenda leeset úgy, hogy lábát súlyosan megsértette. A szerencsétlenül járt tűzoltót lakásán ápolják, de hogy önfeláldozó tevékenysége folytán szenvedett veszteségeért ki fogja kárpótolni, azt igazán jogos kíváncsisággal kérdezzük azoktól, kik a tűzoltóságról szóló szabályrendelet parancsa ellenére elmulasztották a tűzoltóság személyzetét baleset ellen biztosítani.

— **Virágzó ipar** fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírnévnek örvendő Nagyikindai és Zombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő cserepek, melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedveltségnek örvendenek. A cég újabban Békéscsábán is hatalmas telepet létesít, mely számos munkáskéznek is keresetett fog adni.

— **Gyilkos merénylet.** A múlt héten Herzfelder Pál pusztaperesi földbirtokos gazdatisztje, Czebe István gyilkos merényletnek esett áldozatul. A tisztet lovásza Pálfi Miklós szabolcs megyei származásu suhanc orozva hátulról megtámadta és több kés szurást ejtett rajta. A szurások olyan gyorsan történtek, hogy az atléta természetű tisztnek nem volt ideje a védekezésre. A gyilkosság bosszuműve. A lovaszt rengetlen magavisele miatt elbocsájtották a szolgálatából és ezért akart bosszút állani a gazdatisztn. A merénylet után bejött a lovász Mezőturra és önként jelentkezett a csendőrségnél. A sebesültnek Dr. Soós József orvos nyújtotta az első segítyt, aki a sebesült életveszélyesnek mondja és felépülés esetén is örökre béna marad a jobb karjára, melynek ereit teljesen átvágta a merénylet.

— **A megyei anyakönyvek felülvizsgálata.** A belügyminiszter értesítette Ambrus Sándor alispánt, hogy a békés megyei anyakönyvek felülvizsgálására kiküldte Delei Lajos ministeri tanácsost. Delei már a legközelebbi napokban megkezdí küldetésének és feladatának teljesítését s az anyakönyveket a helyszínén vizsgálja felül.

— **Dénes Leó,** Magyarországi kereskedelmi utazó. gyeseletének tagj körülbel már 20 éve utazza be Görög-Török- és Oroszország valamint Bulgária, Egyptom, Montenegró, Románia és Szerbia nagyobb városait. Nevezett kellő nyelvi s rendkívül helyi ismertekkel és nagy kereskedelmi intelligenciával bir, és teljesen megbízható egyén, — kinek eredményes működése elé várakozással tekinthetni, — rövid időn belül megkezdí utazását fentérintett külföldi piacokra, s amennyiben kereskedőink, iparosaink s gyárosaink nevezett utazó működésére igényt tartanak, kiválasztott mintagyűjteményüket lehetőleg azonnal juttassák a „Magyar kereskedelmi utazók egyesülethez“ Budapest, V., Arany János-ut 29. szám.

— **Késelés.** Folyó hó 19-én a dobozi köves uton hazafelé ballagott Puskás Mihály legénysorbeli ember. Amint gondtalanul lépegetett, egyszerre csak mellette termett egyik haragosa, Debreczeni István ki Puskást egy késsel szó nélkül hátba szurta. Puskás a merénylet után összeesett; a késelő ezimborra meg eleblabolt, de a csendőrség kinyomozta s ügyét áttette a járásbiróságához.

— **Kereskedők mozgalma.** A végrehajtási törvény novellája mozgásba hozta a szarvasi kereskedőket is. Ma délután a község házában értekezlet tartanak, hogy megbeszéljék az együttes akciót künn levő követeléseik behajtása végett, melyek behajthatóságát az új törvény nagymértékben lefokozza. Mint értesülünk, a kereskedők egyetértőleg redukálni akarják a hitelt. De hogy mit szólnak majd ehhez az adósok, az más kérdés!

— **A vonat kerekai alatt,** Bónis István 73 esztendő orosházai gazdálkodó csütörtökön délután gyalogszerrel jött hazafelé tanyájáról. Tanyája a vasúti pályaudvar mellett van és így keresztül kellett haladnia a sineken. Mikor a vágányokhoz ért, nem vette észre, hogy éppen tolatnak. Így került egy teher kocsikból álló vagonoszlop elé, amely elütötte őt. Bónis a kerekai alá került. A szerencsétlen embert annyira összeroncsolták a kocsik, hogy hulláját alig lehetett felismerni.

— **Óbudai különlegesség!** Ezen név alatt egy új minőségű vászon kerül forgalomba, mely az óbudai fehéritő és esinozó gyárban lesz előállítva, s a mely hívatva van egy jó minőségénél, valamint olcsó áránál fogva a külföldről gyakran magyar név alatt becsempészett hasonló árukat teljesen kiszorítani. Ezen újdonság kizárólagosan **Fisbein és Krausz** cég rőfös és divatáru kereskedésében kapható.

— **Zenekedvel Tanítók!** Ki vesz egy csinos és jókálvó szalon házi orgonát? Amerikai légszivó szerkezet. 9 változat, 5 oktáva; magassága 2 méter, hossza 112 cm., szélessége 64 cm., „Liszt Ferenc“ mellképe a tetődiszen. Levelet „zenész“ címre a kiadóhivatalban kérek.

— **Tűz a község házában.** Tegnap délben fél tizenkettő tájban a község házában a szenes kamrában lerakott szén kigyuladt, valószínűleg minden külső ok nélkül, csupán a szén belső melegétől. Szerencsére gyorsan észrevették és eloltották, mert könnyen megeshetett volna az, hogy a tűzoltóság — a mely épen a mellette levő helyiségben van — leég.

— **Olcsóbb a hus.** Mult számunkban említettük, hogy a husdrágaság ellen mozgalom indult meg. A mozgalomnak már meg is van az eredménye. Tegnap, szombaton dr. Wieland Sándor főszalagbíró értekezletre hívta egybe a mészárosokat és henteseket, figyelmükbe ajánlva, hogy amennyiben méltányos árakat nem szabnak, hatósági mészárszéket állítanak fel. A mészárosok és hentesek erre egyértelműleg kijelentették, hogy az összes hus és zsír árakat leszállítják. Az árkülömbőség mellyel az árak leszállítottak, némely fajú husnál 20—24 fillért tesz ki.

— **Népgyűlés egy miniszteri intézkedés ellen.** Az Öcsöd községen áthaladó és kiépítendő törvényhatósági utnak irányát nem úgy állapította meg a miniszter, amint ez a közkívánalmaknak megfelelt volna. Ezen miniszteri rendelkezést tárgyalta az a népgyűlés, amelyet Öcsöd községben tartottak a közelmúlt napokban. A népgyűlés elhatározta megkeresni a főispánt, a megyebizottságot és a vármegye országgyűlési képviselőit, hogy az utirány megváltoztatása érdekében intervenáljanak a miniszternél.

— **Robbanás.** A szeghalmi szikvizgyárban f. hó 13-án baleset történt. A szikvizgyár kezelője Csoór Gyula lázas sietséggel igyekezett megtölteni az üres szódás üvegeket s eközben nem akasztotta azokat a dróthálóba. Egy üveg a töltés közben felrobbant s Csoórnak jobb kezén az ütőeret elvágta a szétrepülő üveg. A gyorsan alkalmazott orvosi segíty az elvérzését megakadályozta.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 10-ikén tartja meg legközelebbi ülését. Ennek az ülésnek szokatlanul nagy tárgysorozata lesz, amit már most is következtetni lehet az előadóknál elfekvő nagy aktacsomokból. Az augusztus havi közigazgatási bizottsági ülésen valószínűleg Ambrus Sándor alispán fog elnökölni, mert Döry főispán még mindig Vihnyén időző családjánál tartózkodik.

— **„Szarvas“ jegyü „Schichtszappan“** gyorsan terjed nagy területeken, áthatja a szövetet és ennélfogva gyorsan és alaposan tisztít, anélkül, hogy a kezeket vagy a fehérneműt megtámadná: mert amilyen hathatós a tisztító ereje, olyan enyhe a hatása.

— **Irnök vagy napidijas** teendőit elvállalja jó írásu, szerény igényü, intelligens nős fiatalember. Délelőtti órákban, gépen ír, korektori, vagy munkafelügyelői teendők-nél is alkalmazható. Címe a kiadóhivatalban.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—

Mezőhegyes	ind.	— " "	9 18	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Piaczi árak.

1908. július hó 31-én

	frt.	kr.
Ó Buza piros	10	80
Uj Buza	10	70
Mercantil uj buza	10	30
Sárgás buza	10	00
Árpa	6	70
Zab	7	50
Köles	5	00
Morzsolt tengeri	7	00
Luczerna mag	78	00
Hizott sertés		44

Felhívás.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólirottak ezennel felhívják az iskola köteles gyermekek szülőit, hogy az 1902 szeptember hó 1-től 1894 szeptember hó 1-ig született, illetve a 6—14 év közötti iskola köteles gyermekeiket folyó évi szeptember hó 7—12 közötti napokon annál is inkább beirassák, miután ezen felhívás már intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubban fognak büntetetté válni.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ezentúl az iskolába való beiratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhívás nem lesznek tehát azon körülmény hogy felhívást nem kaptak, a bírság kiróvásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi július hó 30.

Az előljáróság nevében:

JESZENSZKY, ROSZIK,
jegyző. bíró.

Harmati Jánosnak

piactéren, volt FERENCZY-féle üzlet-helyisége azonnal kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal. 1—3

Hirdetmény.

Közhírré teszi az előljáróság, hogy az ártézi gőz- és kádfürdőt, valamint uszodát házi kezelésbe átvette, s abban a mai naptól, vagyis 1908. évi július hó 26-iki napjától fogva kizárólag a gőzfürdőben ingyen fürdőket vezetett be.

Ingyen fürdők lesznek nők részére: kedden az egész napon át; férfiak részére szombaton délután és vasárnap délután.

A hétfői és esütörtöki napokon az üzemeltetés szünetelteti.

Ingyen fürdőknel a fürdés ideje egy óránál hosszabb időre nem terjedhet, és egy alkalommal többen, mint a hány vetkező kabin van, nem fürdhetnek.

Kötelesek az ingyen fürdők a fürdő kezelőjének a fürdőruha (köteny, törülköző, lepedő) használatáért fejenként 10 fillért fizetni. A fürdő kezelőjének külön szolgálatai masszírozás 10 fillérrel, tyukszemvágás 10 fillérrel díjazandók.

A fizetés napokra a fürdődíjak egyszeri fürdésért az eddigi árakban fentartatik, bérletjegyek pedig a község pénztárában következő árakon válthatók: félfürdő 30 jegy 12 kor. gőzfürdő 10 jegy 7 kor. uszoda felnőtteknek 50 jegy 14 kor. gyermekeknek és tanulóknak 50 jegy 8 korona.

Fizetés napokon is a fürdő kezelőjének külön szolgálataiért tetszés szerint díjazás fizetendő, mely azonban a fenti minimális összegeknél kisebb nem lehet.

A fürdőrend a kivételekkel az eddigi marad.

Szarvas, 1908. évi július hó 24.

Jeszenszky, s. k. Kovács, s. k.
h. főjegyző. bíró.

Góliát maláta sör.**Üzlet megnyitás**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben **Deák Ferenc-utca 87 sz. a.** (volt Elefánt Mihály-féle házban) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett fűszer csemege és vegyeskereskedést nyitottam, hol mindenemű cukorkát, bort, sört, továbbá mindennemű égetett szeszes italokat palackokban árusítok. — Főtörekvésem oda irányul, hogy az igen tisztelt közönség mindennemű igényeit kielégítem.

Nagybecsű pártfogást kér

BOROS GYÖRGY
kereskedő,

Egy ügyes fiu tanulólul felvétetik.

Liszt és só eladás.

Stollwerck-féle bonbon és csokoládé.

Denaturált szesz eladás.**Eladó vagy bérbe adó**

Greksza Pálné Damjanich utca 307 számú ház. Mely áll 2 szobából, konyha és spajzból. 1—2

Finkelstein B. piactéri

régiség kereskedőnél 5—20 éves száraz ház, szappan 5—20 kilogramos darabokban 80¹ fillérért kiloja eladó.

Árverési hirdetmény.

Szarvas község előljárósága közhírré teszi, hogy a község közművelődési alapjának tulajdonát kepező volt főszolgabírói hivatal (regále épület) az 1908. évi augusztus hó 4. napján d. e. 9 órakor a község háza nagy tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen a folyó évi október hó 1-től számitandó 6 évre bérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 800 korona.

A képviselőtestület 157/1908. kgy. sz. határozatával jóváhagyott árverési feltételek szerint tartozik az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzzel letenni, a legtöbbet ígérő pedig köteles a bánatpénzt a felévi bérösszeg erejéig azonnal kiegészíteni. Ezen összeg óvadékkul fog szolgálni, s bérlet javára takarékpénztári betétként kezelik.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvas, 1908. évi július hó 17-ik n.
Jeszenszky, s. k. Kovács, s. k.
h. főjegyző. bíró.

Stollwerck-féle csokoládé, cacao és bonbonok.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy helyben az Árpád szálloda épületében a volt (Schlesinger-féle üzlet) **fűszer és csemege kereskedésem**et megnyitottam.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, igyekezni fogok nagybecsűlt vevőim igényeit mindenkor és mindenben kielégíteni.

Kitünő tisztelettel

Ifj. KOVÁCSIK KÁROLY.**Legfinomabb cukorkák.**

Ementháli. Groje és Szepesi sajtok.

Ásvány. Gyógy és keserűvizek.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, **hathatós** tisztító erejét
sajátságos előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leggondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmémet!
Megtakarít fáradtságot és vesződséget!
Kíméli ennél fogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

Hirdetmény.

„Biharmegyében“
Nagyvárad közelében
340 hold (á 1200 négyszögöl) $\frac{2}{3}$ részben
szántóföld $\frac{1}{3}$ részben
lehető földterület akár
pedigrészletekben
előnyös feltételek mel-
lett eladó. Értekezhet-
ni a tulajdonosoknál
„Bajor, Weisz és Tár-
sa“ fatereskedő cég-
nél Nagyváradon.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomá-
sára hozni, hogy

Raktáromat

a Beliczey ut **Lúsztig-féle telepre helyeztem át.** Ezen
alkalomból raktáromat a fokozottabb mérvű igényeknek
megfelelően kibővíttem, úgy hogy a raktáron levő nagy
választék minden izlést kielégít. Midőn még a tisztelt
közönséget a legjutányosabb árakról, az első rendű mun-
ka és pontos, megbízható kiszolgálásról biztosítom, ma-
radtam b. pártfogását kérve

kiváló tisztelettel:

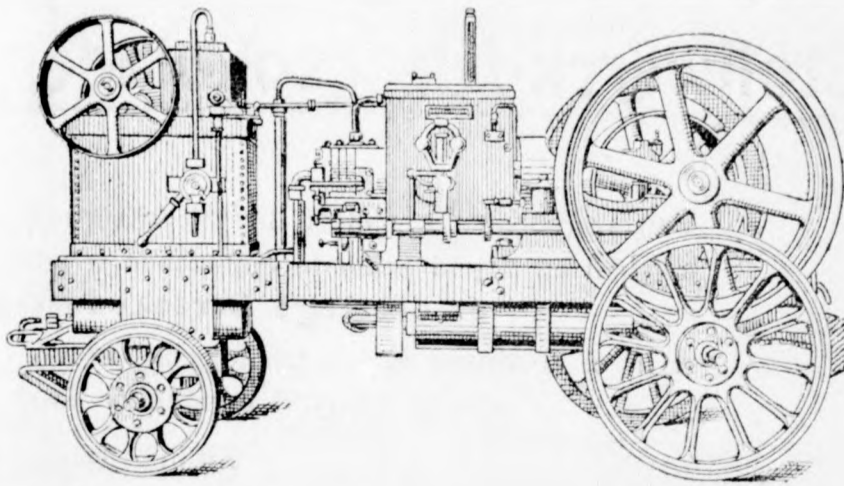
Schwarz Zakariás.

3-3

Eredeti „Otto“ benzín-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81. sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31. sz.

továbbá Benzín-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok
faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Hirdetmény.

A n. é. közönség tudomására adom hogy mindennemű **fehérenemű varrást** elvállalok. Esetleg kívánatra házhoz megyek. Képzettségemet Kőszegi Vilma k. a. varrodájában nyertem, s remélhetőleg teljes szak-képzettséggel, pontossággal a n. é. közönség pártfogását ki fogom érdemelni. Ezt kérve vagyok kiváló tisztelettel

Róth Rózsi

varrónő.

Lakásom: Krajcsóvics György házában 233. hászám.

Eladó ház.

özv. Brózik Gyuláné I. ker. 155 sz. a. háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Vevők jelentkezzenek Zvarinyi János lelkésznel.

Elvállalok mindenféle épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A legolcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekinthető nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden köréző lámpára alkalmazható, 80—90 gyertya fényvel 16 óránként 1 liter petrolum fogyasztással. Lakások részére a legszebb világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt **üveg porcellán tükör, képkeret, hajlított székek s mindenféle lámpákból álló raktáramat.**

Gross Sándor.

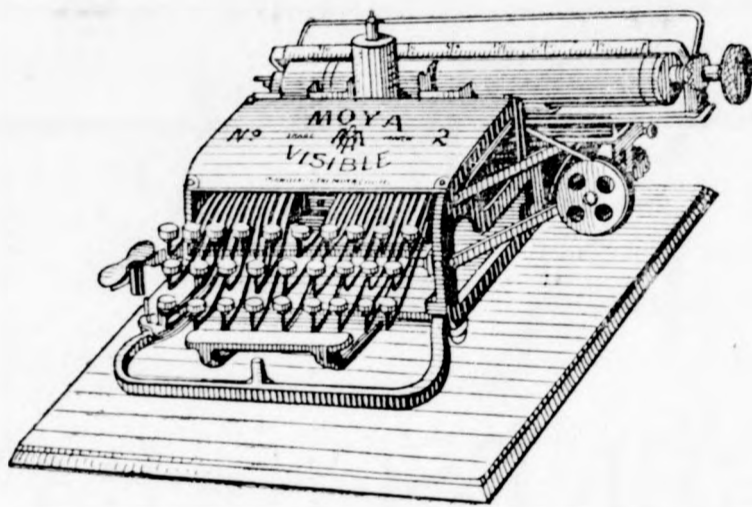
Szarvas, Kossuth-tér.

Megérkeztek a legjobb minőségű befőtes üvegek.

Elvállalok mindennemű képkeretezést a legújabb s legdiszesebb keretekben

Lakadalmokra edényi kölcsönzők mérsékelt árban.

Már nem drága az írógép!

1-36

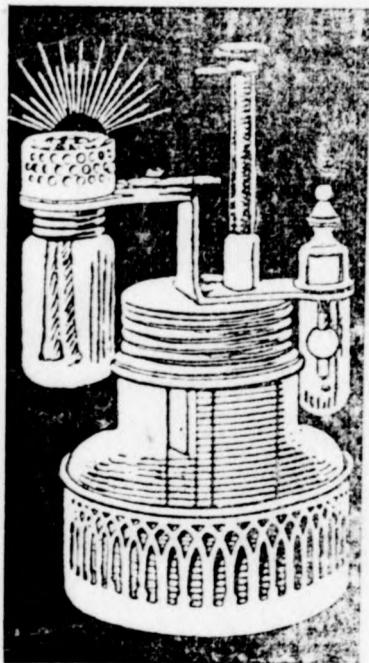
„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható írás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28. szám.

Viszont elárusítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

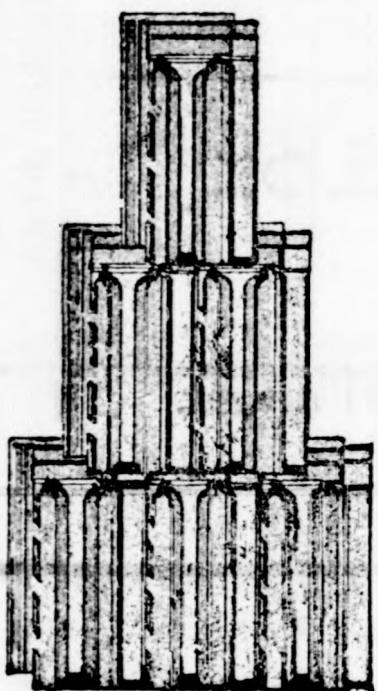
Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma** crèmet,

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason.

Nagykikindai gyártmány
Bonn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

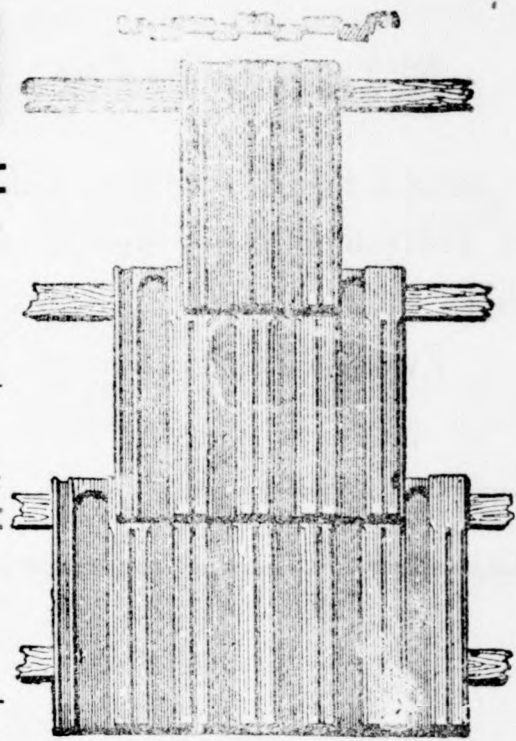
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserépek. Legolcsóbb legszebb tetőzet. —

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 2-10

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép
253. sz.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Samuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.